

7.9.2006

PPO-2006-R-3-53

Rautaruukki Oyj
Ruukki Raahen tehdas
PL 93
92101 RAAHE

Viite

Asia

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO RAUTARUUKKI OYJ RAAHEN TEHTAAN UUDEN
KAATOPAIKAN PERUSTAMISEN YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIOHJELMASTA

YMPÄRISTÖVAIKUTUSTEN ARVIOINTIMENETTELY JA HANKETIEDOT

Rautaruukki Oyj Raahen tehdas on toimittanut 19.6.2006 Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskukselle arviointiohjelman, joka koskee Rautaruukki Oy:n Raahen tehtaan uuden kaatopaikan perustamista. Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus toimii hankkeessa YVA-lain tarkoittamana yhteysviranomaisena.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn (YVA) tarkoituksena on edistää ympäristövaikutusten arviointia ja yhtenäistä huomioon ottamista suunnittelussa ja päätöksenteossa sekä samalla lisätä kansalaisten tiedonsaantia ja osallistumismahdollisuuksia.

Ympäristövaikutusten arvioinnista annetun asetuksen (268/99) 6 §:n kohdan 11 d) mukaan ympäristövaikutusten arviointia sovelletaan hankkeeseen, jossa käsitellään tai sijoitetaan kaatopaikalle muita kuin ongelma- tai yhdyskuntajätteitä vähintään 50 000 tonnia vuodessa.

Arviointiohjelma ja arviointiselostus

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on hankkeesta vastaavan laatima suunnitelma, jossa esitetään tiedot hankkeesta, tiedot arviointimenettelyn järjestämisestä sekä menetelmät hankkeen ja sen vaihtoehtojen ympäristövaikutusten selvittämiseksi. Yhteysviranomainen antaa arviointiohjelmasta lausunnon, jossa tarkastellaan asetuksessa esitettyjen arviointiohjelman sisällöllisten vaatimusten toteutumista.

Arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon perusteella hankkeesta vastaava laatii ympäristövaikutusten arviointiselostuksen. Se tulee hankkeesta vastaavan hakemuksesta julkiseen käsittelyyn arviointiohjelmassa esitetyn aikataulun mukaisesti syksyllä 2006.

Hankkeen nimi

Hankkeen nimi on Rautaruukki Oyj Ruukki Raahen tehtaan uuden kaatopaikan perustaminen.

Hankkeesta vastaava

Hankkeesta vastaa Rautaruukki Oyj Ruukki Raahen tehdas, PL 93 92101 RAAHE.

Konsulttina arviointiohjelman laatimisessa on toiminut Rautaruukki Oyj Ruukki Production, Co-products, Kirkkokatu 28 B 92100 RAAHE.

Hankkeen edellyttämät luvat ja päätökset

Tehtaan ympäristölupapäätöksessä (Dnro Psy-2003-y-181 14.2.2006) on annettu läjitysalueita koskevia määräyksiä. Nykyisen läjitysalueen täyttö on lopetettava viimeistään 30.10.2007 ja läjitysalueelle menevät jätteet on 1.11.2007 alkaen sijoitettava kaatopaikalle, jolla on lupa vastaanottaa kyseisiä jätteitä.

Jätteiden sijoittaminen kaatopaikalle edellyttää ympäristölupaa, jota YVA-menettelyn päättymisen jälkeen haetaan valitulle sijoituspaikalle. Arviointiselostus ja yhteysviranomaisen siitä antama lausunto liitetään ympäristölupahakemusasiakirjoihin.

Hanke ja sen vaihtoehdot

Suunnitellut vaihtoehdot sijaitsevat Rautaruukki Oyj:n Raahen tehtaan tehdasalueella Raahen kaupungissa Pohjanlahden rannalla noin 5 kilometriä lounaaseen kaupungin keskustasta.

Rautaruukki Oyj suunnittelee sijoitettavaksi kaatopaikalle vuosittain yli 84 000 t teräksen valmistuksen ohessa syntyviä pölyjä ja lietteitä sekä muita kiinteitä materiaaleja, joita ei voida hyödyntää tehtaan prosesseissa eikä myydä tuotteina tehtaan ulkopuolelle.

Kaatopaikalle tullaan sijoittamaan vuodessa materiaaleja seuraavasti:

1. Lietteitä (kuiva-aineena) 65 525 t (konventterikaasun pesuliete 55 000 t, masuunien kaasunpesuliete 10 000 t, granuloinnin liete 300 t, hiekkasuodatinlietteet 100 t, koksen märkäsammutusliete 75 t ja jäähdytys- ja hilsevesien puhdistusliete 50 t)
2. Pölyä 8 400 t (sekundääripölynpoiston pöly 3 500 t, kalkinpolttamon pöly 1 700 t, rikinpoistolaitoksen pöly 1 600 t, siivouspöly 1 000 t ja sähkösuodattimen pöly 600 t)
3. Muut aineet 10 015 t (tulenkestävät materiaalit 10 000 t, sintraamon raaka-aineiden esikäsitellyn ylitteet 15 t)

Tällä hetkellä pölyt ja lietteet läjitetään tehdasalueen länsipuolelle sataman ja koksaamon välissä sijaitsevalle läjitysalueelle. Alue on kooltaan 25 ha ja se sisältää kuivien jätteiden läjitysalueen lisäksi selkeytysaltaan. Selkeytysaltaan eteläpäästä on erotettu koksaamon vara-allas, jonne pumpataan koksaamon biologisen puhdistamon liete. Selkeytysaltaaseen johdetaan masuunien kaasunpesuliete, koksaamon jätevesi, terästuotannon häiriöiden aikana toimivan harkkovalimon jäähdytysvesi ja lähialueen sadevedet.

Ns. 0-vaihtoehtoa ei yva-menettelyssä ole, koska terästehtaan toimiessa jätettä syntyy koko ajan ja tehtaan ympäristölupapäätöksessä on todettu, että nykyiselle läjitysalueelle menevät lietteet ja pölyt on 1.11.2007 alkaen sijoitettava tavanomaisen jätteen kaatopaikalle.

Arvioitavat vaihtoehdot ovat:

Vaihtoehto 1 (VE 1), jossa uusi kaatopaikka rakennetaan osittain nykyisen läjitysalueen päälle ja uudelle alueelle.

Vaihtoehto 2 (VE2), jossa uusi kaatopaikka rakennetaan kuonakentälle.

Lisäksi tarkastellaan teknisenä ratkaisuna masuunien kaasunpesulietteen sekä konventterikaasun pesulietteen osalta kuivaläjitys (TVE 1) ja märkäläjitys (TVE 2). Vaihtoehdossa VE 1 käsitellään märkä- sekä kuivaläjitys. Vaihtoehdossa VE 2 tarkastellaan vain lietteiden kuivaläjitys (TVE 1).

ARVIOINTIOHJELMASTA TIEDOTTAMINEN JA KUULEMINEN

Arviointiohjelman vireilläolosta on kuulutettu YVA-lain ja -asetuksen mukaisesti Raahen kaupungin ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen virallisilla ilmoitustauluilla 22.6. – 15.8.2006 välisenä aikana. Arviointiohjelma on ollut nähtävillä kuulutuksen ajan Raahen kaupungintalolla ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksessa. Arviointiohjelmasta on pyydetty lausunnot Raahen kaupunginhallitukselta ja kaupungin ympäristölautakunnalta sekä Raahen seudun terveydenhuollon kuntayhtymän ympäristöterveydenhuollolta.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus on kuuluttanut arviointiohjelman nähtävillä olosta sanomalehti Kalevassa ja Raahen Seudussa 22.6.2006.

YVA-menettelyä seuraamaan ja ohjaamaan on perustettu ohjausryhmä, jonka tarkoituksena on edistää tiedonkulkua hankkeesta vastaavan, viranomaisten ja muiden hankkeen sidosryhmien välillä. Ohjausryhmään kuuluvat hankkeesta vastaavan, yhteysviranomaisen, Raahen kaupungin sekä YVA-konsultin edustajat. Seurantaryhmä on kokoontunut arviointiohjelman laadintavaiheessa kaksi kertaa.

YHTEENVETO ESITETYISTÄ LAUSUNNOISTA JA KANNANOTOISTA

Lausunnot

Lausuntoja ei ole tullut määräajassa yhteysviranomaiselle.

Mielipiteet ja kannanotot

Mielipiteitä tai kannanottoja ei ole tullut määräajassa yhteysviranomaiselle.

YHTEYSVIRANOMAISEN LAUSUNTO

Hanketiedot

Tiedot hankkeesta, tarkoituksesta, sijainnista, suunnitteluvaiheesta ja maankäyttötarpeesta sekä hankkeen edellyttämistä luvista ja suunnitelmista on esitetty riittävällä tavalla. Hankkeen tavoitteet on perusteltu riittävästi.

Osayleiskaavaaluonnoksessa tehdasalue on merkitty ympäristövaikutuksiltaan merkittäväksi teollisuusalueeksi (TT). Ympäristökeskuksen mielestä arviointisuunnitelmassa on hyvä mainita mahdollistaako kaava kaatopaikan sijoittamisen alueelle. Ympäristöluvan myöntäminen valittavalle alueelle edellyttää, että alueella oleva kaava sallii ko. toiminnan alueella.

Arviointiohjelmasta saa selville riittävällä tavalla millaisesta hankkeesta on kyse. Hankkeen elinkaari ja kesto aika suunnitteluvaiheesta toteutuksen ja käytöstäpoistamisen sekä jälkiseurannan osalta hankkeen kokonaisuuden hahmottamiseksi olisi hyvä esittää hankkeen kuvauksen yhteydessä.

Vaihtoehtojen käsittely ja vertailu

Arviointiohjelmassa on poikkeuksellisesti kaksi arvioitavaa vaihtoehtoa ja vaihtoehto (0-vaihtoehto), jossa hanketta ei toteutettaisi lainkaan, on jätetty pois. Lisäksi kahden teollisuusalueella sijaitsevan sijoitusvaihtoehdon lisäksi on tarkasteltu teknisinä ratkaisuinä märkä- ja kuivaläjitys.

Ympäristökeskuksen mielestä 0-vaihtoehdon poisjättäminen on perusteltu riittävästi, koska hankkeen jättäminen toteuttamatta tarkoittaisi käytännössä tehtaan sulkemista ja uuden kaatopaikan sijoittaminen ja rakentaminen ovat tarpeen tehtaan toiminnan turvaamiseksi. Valitut vaihtoehdot sijaitsevat teollisuusalueella. Muualla sijaitsevien vaihtoehtojen poisjättäminen on perusteltu myös riittävästi.

Arviointiohjelmaan valitut vaihtoehdot eroavat toisistaan sijainniltaan ja tekniset ratkaisut antavat lisävaihtoehtoja arviointiin. Ympäristökeskus katsoo, että vaihtoehtojen käsittely on

riittävää. Vaihtoehtojen vertailussa tulisi pyrkiä esittämään eri vaihtoehtojen eroja havainnollisin taulukoin ja kuvin. Mikäli esimerkiksi vesien johtamisessa ja vaikutusalueissa on eroja, tulisi ne esittää kartassa.

Vaikutukset ja niiden selvittäminen

Arviointiohjelman tarkoituksena on kertoa, mitä ja miten hankkeen eri vaihtoehtojen vaikutuksia aiotaan arvioida. Hankkeesta vastaava on tehnyt erilaisia ympäristöön liittyviä tutkimuksia ja selvityksiä terästehtaan toimintaan ja ympäristölupaan liittyen jo ennen arviointiohjelman valmistumista. Uuden kaatopaikan ympäristövaikutuksia arvioidaan olemassa olevien selvitysten perusteella. Tehtaan muihin ympäristövaikutuksiin verrattuna kaatopaikan vaikutukset ovat vähäisiä.

Tiedot ympäristövaikutuksia koskevista laadituista selvityksistä ja aineiston hankinnassa ja arvioinnissa käytettävistä menetelmistä ja niihin liittyvistä oletuksista on esitetty asianmukaisesti. Arvioitaessa vaihtoehtoisten kaatopaikkojen sekä märkä- ja kuivaläjitysvaihtoehtojen eroja johdettavien vesien, niiden määrän, kuormituksen ja purkupaikkojen osalta tulee vaikutukset esittää taulukkoina ja erilaisten vesien johtaminen ja purkupisteet kartalla. Vesistövaikutukset tulee lisäksi suhteuttaa koko tehdasalueen kuormitukseen.

Arviointiohjelmassa esitetty vaikutusalue on riittävä.

Vaihtoehtoisten sijoituspaikkojen pohjan vedenläpäisevyys tulee selvittää luotettavalla tavalla ja arviointisuunnitelmassa tulee olla selvitettyä pohjarakenteiden osalta miten rakenteet täyttävät valtioneuvoston päätöksen kaatopaikoista edellytetyt vedenläpäisevyysvaatimukset.

Arviointiohjelmassa on sivulla 25 käsitelty masuunien kaasunpesun lietteen käsittelyä. Arviointisuunnitelmasta voidaan jättää pois sivulla mainittu ratkaisu A, koska läjittäminen ilman hyväksyttävää pohjarakennetta tai ilman tiivistä pohjamaata ei ole ympäristökeskuksen mielestä asianmukaista. Mikäli kyseisen alueen pohja tehtävien maaperätutkimusten perusteella on riittävän tiivistä, voidaan kyseinen ratkaisu toteuttaa.

Tarvittavien aineiden (ml. luonnonmateriaalit) määrät ja käyttökohteet eri vaihtoehtoisissa on hyvä esittää suunnitelmassa taulukkona.

Pölyn osalta arviointisuunnitelmassa on syytä huomioda, että kaatopaikan rakenteiden noustessa nykyistä korkeammiksi lisääntyy tuulen vaikutus ja se mahdollisesti lisää kaatopaikalta leviävän pölyn määrää. Suunnitelmassa olisi esitettävä arvio leviävän pölyn määrästä ja arvioitava suhdetta alueen muuhun pölyämiseen.

Osallistuminen

Arviointimenettelyssä on keskeistä eri osapuolten osallistuminen hankkeeseen ja sen avulla saatavan palautteen huomioonottaminen sekä hankkeen ympäristövaikutusten riittävä selvittäminen. Vuorovaikutusta ja osallistumista varten on perustettu ohjausryhmä. Yleisötilaisuus on tarkoitus pitää arviointiselostuksen valmistumisen jälkeen. Arviointiselostuksen arvioidaan valmistuvan syyskuussa 2006. Osallistumis- ja vaikutusmahdollisuudet ovat ympäristökeskuksen mielestä riittäviä.

Raportointi

Arviointiohjelma on rakenteeltaan selkeä.

Yhteenveto ja johtopäätökset jatkotyöhön

Arviointiohjelma sisältää pääosin ne tiedot, joita YVA-lain ja -asetuksen mukaan arviointiohjelmassa tulee esittää. Ympäristökeskus katsoo, että edellä lausunnossa esitetyin täsmennyksin ja lisäksi ympäristövaikutusten arviointiohjelma kattaa keskeiset YVA-asetuksen mukaan selvittettävät asiat. Esitettyjen selvitysten hankkiminen on hankkeesta vastaavan tehtävä. Tarpeen mukaan tulee pitää yhteyttä YVA-menettelyssä mukana oleviin asiantuntijaviranomaisiin.

LAUSUNNON NÄHTÄVILLÄ OLO

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus lähettää yhteysviranomaisen lausunnon hankkeesta vastaavalle.

Yhteysviranomaisen lausunto on nähtävillä kahden kuukauden ajan 8.9.2006 alkaen Raahen kaupungintalolla ja Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksessa. Se löytyy myös ympäristökeskuksen internetsivuilta osoitteesta: www.ymparisto.fi/ppo > Ympäristönsuojelu > ympäristövaikutusten arviointi > Vireillä olevat YVA-hankkeet > Rautaruukki Oyj Raahen tehta-
aan kaatopaikka, Raahen.

Ympäristönsuojelupäällikkö

Juhani Kaakinen

Ylitarkastaja

Juha Koskela

Suoritemaksu

3 910 euroa, (ei arvonlisäverollista myyntiä)

Liitteet**Tiedoksi**

Ympäristöministeriö
Suomen ympäristökeskus
Raahen kaupunki, kaupunginhallitus
Raahen kaupunki, ympäristölautakunta
Raahen seudun terveydenhuollon kuntayhtymä,
terveydensuojeluviranomainen

Maksun määräytyminen ja maksua koskeva muutoksenhaku

Maksu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetussa laissa tarkoitetusta arviointilausunnosta on 3 910 euroa, kun hanke tai sen vaikutukset ulottuvat yhden kunnan alueelle. Maksu määräytyy ympäristöministeriön asetuksessa (1237/2003) olevan alueellisen ympäristökeskuksen maksullisia suoritteita koskevan maksutaulukon mukaisesti.

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että lausunnosta perittävän maksun määrittämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa tämän lausunnon antamispäivästä. Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava oikaisua vaativan nimi, asuinpaikka ja postiosoite, vaatimus maksun muuttamiseksi sekä oikaisuvaatimuksen perustelut.

Oikaisuvaatimus on oikaisuvaatimuksen tekijän tai oikaisuvaatimuksen muun laatijan omakätisesti allekirjoitettava. Jos ainoastaan laatija on allekirjoittanut oikaisuvaatimuksen, siinä on mainittava myös laatijan nimi, asuinpaikka ja postiosoite. Oikaisuvaatimukseen on liitettävä maksun määrittämisen perusteena oleva asiakirja alkuperäisenä tai jäljennöksenä.

Omalla vastuullaan oikaisuvaatimuksen voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin oikaisuvaatimus on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskuksen postiosoite on PL 124, 90101 OULU ja käyntiosoite Isokatu 9, Oulu.